

Souhrnná zpráva
o plnění usnesení výroční konference Svazu ze dne 27. 2. 2019,
o činnosti Odborového svazu pracovníků vědy a výzkumu v roce 2019
a aktuální úkoly na rok 2020

- Předkládá Dr. Ing. Lubomír Soukup, předseda OSPVV -

Činnost Odborového svazu pracovníků vědy a výzkumu v roce 2019

Aktivity Odborového svazu pracovníků vědy a výzkumu (OSPVV) probíhaly v souladu s jeho posláním a s usnesením výroční konference Svazu ze dne 27. 2. 2019. Společný výbor od loňské konference uspořádal celkem 10 řádných schůzí, jeho členové se zúčastnili několika dalších dílčích jednání, zejména v rámci aktivit Českomoravské konfederace odborových svazů a Akademie věd ČR. Pozornost byla věnována zejména:

- Vyhodnocení závěrů výroční konference Svazu z 27. února 2019, včetně přijetí patřičných opatření k realizaci schváleného usnesení. Plnění tohoto programu bylo průběžně kontrolováno.
- Přípravě a následnému vyhodnocení semináře předsedů ZO 23. října 2019.
- Aktivní účasti a zapojení svazu:
 - v orgánech Akademie věd ČR – konkrétně na Akademickém sněmu, Ekonomické radě a v Bytové komisi AV ČR,
 - v orgánech Českomoravské konfederace odborových svazů – na Radě ČMKOS a Sněmu ČMKOS,
 - na valné hromadě Majetkové, správní a delimitační unie odborových svazů.
 - na seminářích Masarykovy demokratické akademie (MDA)

Společný výbor ve spolupráci s Revizní komisí průběžně zpracovával přehled o hospodaření s finančními prostředky Svazu během roku 2019, který dokumentuje, jak se plnění přijatých úkolů v jednotlivých oblastech působení promítá do čerpání rozpočtu Svazu. Tento přehled je shrnut ve Zprávě o hospodaření Svazu a ve Zprávě o činnosti Revizní komise, které jsou součástí písemné dokumentace naší konference.

Členové Společného výboru se účastnili jednání, týkajících se dalšího rozvoje výzkumu, vývoje a inovací v ČR a spolupracovali s členskými základními organizacemi i jednotlivými členy základních organizací OSPVV. V loňském roce bylo třeba řešit řadu nepříjemných problémů v základních organizacích: stížnosti na výpovědi, šikanu, spory o majetek. Některé základní organizace ukončují svoji činnost. Týká se to tří základních organizací a ve všech těchto případech bylo hlavním důvodem zrušení základní organizace dosažení důchodového věku většiny jejích členů. Víím, že na mnohých dalších ústavech a pracovištích se nedaří získávat nové členy, takže vzniká generační diskontinuita, která vede k odloučení starších členů odborů od většiny stávajících pracovníků ústavu. Tato diskontinuita může vyvolat pocit zbytečnosti existence odborů na daném pracovišti a potřebu ukončit činnost základní odborové organizace. Žádám proto ty vás, kteří se podobnými problémy potýkáte, abyste náš Společný výbor o takové situaci včas informovali. Můžeme se tak společně poradit, jak nastalé problémy řešit bez nutnosti ukončovat činnost, případně jak postupovat, když je zrušení organizace nevyhnutelné. Je však potěšující, že na jednom z těch tří pracovišť vznikla nová základní organizace.

Při řešení takovýchto případů se častěji než dříve obracíme na právní oddělení ČMKOS, které se jimi ochotně zabývá, jmenovitě Mgr. Tomáš Pala. Toto oddělení poskytuje bezplatnou právní poradu i pro členy základních organizací. Ve zvláště závažných případech pracovně-právního charakteru je možné toto oddělení požádat i o zastupování u soudu. Společný výbor nabízí pomoc jednotlivým základním organizacím i při uzavírání kolektivních smluv. Shromažďujeme a vyhodnocujeme pozitivní i negativní zkušenosti z kolektivního vyjednávání na konkrétních ústavech a poskytujeme doporučení i součinnost při návrhu nové kolektivní smlouvy. Například je žádoucí zahrnout do kolektivní smlouvy požadavek celoživotního vzdělávání pro všechny pracovníky, které by mělo být hrazeno ze sociálního fondu. Dalším takovým doporučením je tzv. inflační doložka, která zabrání poklesu reálných mezd.

Náš odborový svaz se připojil k dlouhodobé kampani „Konec levné práce“. V září 2019 jsme se zúčastnili mítinku, který se v rámci této kampaně konal ve Fóru Karlín. Mimo jiné zde bylo oznámeno publikování nové významné studie ČMKOS „Šance na přiblížování českých mezd vyspělé EU“. Je k dispozici na webových stránkách ČMKOS.

V rámci ČMKOS také dochází k významným změnám, negativním i pozitivním. V loňském roce byl prodán Dům odborových svazů a je proto třeba zajistit nové sídlo pro ČMKOS a odborové svazy, které zde mají pronajaty kanceláře. Předseda OSPVV se zúčastnil jednání o různých variantách pronájmu prostor pro svazy ČMKOS. Nový vlastník Domu odborových svazů sice podle smlouvy zachoval stávající nájem, ale zato zvýšil poplatky za poskytované služby, pro náš Svaz o 40 tisíc ročně. Pro ČMKOS toto zvýšení činí více než 1 100 000 Kč, a proto bylo rozhodnuto o likvidaci části Studijní knihovny (beletrie) a bylo zahájeno jednání s Národním archivem o převzetí všeodborového a všesvazového archivu.

Velkým úspěchem odborových vyjednávačů v čele s předsedou ČMKOS, Josefem Štědoulou, bylo schválení minimální mzdy pro rok 2020 na 14 600 Kč měsíčně, což představuje nárůst oproti roku 2019 téměř o 9%. V současné době probíhá diskuse o podobě novely Zákoníku práce. Na lednovém zasedání Rady ČMKOS o tom informovala ministryně práce a sociálních věcí, paní Jana Maláčová. Mluvila i o dalších tématech, které se nás týkají: evropská minimální mzda, růst minimální mzdy v ČR, superhrubá mzda, stravenkový paušál.

Aktuální úkoly na rok 2020

Úkolem členů Společného výboru bude i nadále věnovat mimořádnou pozornost otázce podpory výzkumu, vývoje a inovací. Klíčovým tématem podpory vědy, výzkumu a inovací zůstává stále otevřený problém institucionálního financování vědeckých institucí. Na aktuálnosti nabývá potřeba analyzovat Zákon o v. v. i. se zřetelem k jeho případné novelizaci. Další důležitou, aktuální problematikou, které by se měl OSPVV věnovat, je tzv. Průmysl 4.0, neboť rozvoj digitalizace, automatizace a umělé inteligence nevyhnutelně patří k práci ve vědě a výzkumu. Přetrvávajícím úkolem pro OSPVV je spolupráce a součinnost s orgány AV ČR při řešení problémů spojených s hodnocením vědy v České republice.